

Handläggare:
Hannes Hellgren
08 508 18 339

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2018-04-12

Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sara Wrethed
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att se över processerna för samråd med de nationella minoriteterna och ta fram nya riktlinjer för stadens arbete för dessa minoriteters rättigheter. Det förslag som nu har utarbetats består av tre delar – internationella konventioner och nationell lagstiftning, en nulägesanalys och en del som tydliggör minoriteternas rättigheter och ansvarsfördelningen mellan stadens nämnder.

Förvaltningen ser positivt på förslaget. Riktlinjerna kommer att bidra till en förstärkning av stadens arbete på området. Det kommer till en början att handla om att göra en kartläggning av förvaltningens kompetens inom språkområdet och en inventering av behovet lokalt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges beslut om budget 2016 för Stockholms stad fick kommunstyrelsen i uppdrag att se över processerna för samråd med de nationella minoriteterna. I budget för år 2017 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för stadens arbete med nationella minoriteter.

Det finns fem nationella minoriteter i Sverige: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande och stödja minoritetsspråken.

Den 1 januari 2010 trädde en ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. År 2010 antog kommunfullmäktige Nationella minoriteter och minoritetsspråk – åtgärdsplan för Stockholms stad. Åtgärdsplanen slog fast att varje nämnd har ansvar för att se till att minoritetslagen följs.

Stockholms stad ingår i förvaltningsområdet för finska språket, vilket innebär att invånare har rätt att använda finska i kontakterna med staden. Man har även rätt att använda samiska och meänkieli (tornedalsfinska) under förutsättning att ärendet kan handläggas av personal som behärskar språket. Rätten omfattar kontakt i samband med myndighetsutövning men nämnderna ska också sträva efter att kunna erbjuda finskspråkig service även när det gäller till exempel rådgivning och information.

Utifrån uppdraget till kommunstyrelsen har stadsledningskontoret utarbetat ett förslag till nya riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 20 april.

Remissen i sammanfattning

Förslaget beskriver stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter utifrån stadens vision, mål för mänskliga rättigheter och minoritetslagstiftningen. Riktlinjerna består av tre delar.

Den första delen presenterar internationella konventioner och nationell lagstiftning. Den andra delen består av en nulägesanalys i ett internationellt, ett nationellt och ett lokalt perspektiv. Den tredje delen tydliggör minoriteternas rättigheter och ansvarsfördelningen mellan stadens nämnder.

Riktlinjerna är indelade i sju avsnitt:

- Nationella minoriteters rätt till sitt minoritetsspråk
- Nationella minoriteters rätt till sin kultur
- Nationella minoriteters rätt till information
- Nationella minoriteters rätt till delaktighet och inflytande
- Nationella minoriteters rätt till förskola och äldreomsorg på sitt språk
- Kompetensutveckling och rekrytering
- Samordning och uppföljning

Under varje avsnitt beskrivs den föreslagna ansvarsfördelningen mellan nämnderna, både vad gäller grundskyddet och det förstärkta skyddet för minoritetsspråken i det förvaltningsområde som Stockholms stad ingår i. Minoriteternas rättigheter tydliggörs. Här är några exempel på vad riktlinjerna innehåller som berör stadsdelsnämnderna särskilt:

- Stadsdelsnämnderna ska genom förskolan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
- Stadsdelsnämnderna ska uppmuntra träffpunkter på de minoritetsspråk som staden ingår i förvaltningsområde för.
- Stadsdelsnämnden ska i sina verksamheter som riktar sig direkt till stockholmarna arbeta för att rekrytera medarbetare med kunskaper i de nationella minoritetsspråken.

Nya samrådsformer föreslås för att stärka de nationella minoriteternas inflytande och delaktighet. Ett årligt samråd föreslås genomföras med kommunstyrelsen. Stadens arbete med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter ska särskilt uppmärksamma kvinnors och ungas delaktighet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på förslaget och menar att de nya riktlinjerna bidrar till en förstärkning av stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter, som är en del av Stockholms

stads arbete med att värna de mänskliga rättigheterna. För att kunna arbeta strukturerat och målinriktat med nationella minoriteter behövs riktlinjer som fördelar ansvaret mellan olika nämnder.

Mycket av arbetet kommer till en början att handla om att göra en kartläggning av förvaltningens kompetens inom språkområdet och en inventering av behovet lokalt. Efter detta ska förvaltningen utarbeta ett arbetssätt så att kunskapen om kompetens och behov hålls aktuell.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter